

her felt, rammer man simpelt hen ikke engang skiven.

Når jeg så siger, at vi har lavet aftaler, er det sådan, at vi var det første land i verden, der fik en aftale med den afghanske regering om, at hvis vi overdrog folk til de afghanske myndigheder, så kunne de ikke udsættes for tortur, og de kunne ikke udsættes for dødsstraf. Vi havde adgang til at se til dem, ligesom internationale menneskerettighedsorganisationer i Afghanistan og fra Internationalt Røde Kors kan besøge dem. Så vi gør, hvad vi kan for at sikre os hele vejen igennem.

Jeg er bare nødt til at sige til hr. Rune Lund, at vi uddanner de irakiske sikkerhedsstyrker i menneskerettigheder, vi er dernede for at hjælpe irakerne, og irakerne har ansvaret for, hvad der sker i Irak. Hvis vi ser overgreb, og det har vi set i forbindelse med nogle af sikkerhedsstyrkerne, har de pågældende soldater grebet ind og har meldt det hjem. Så det er ikke sådan, at man sidder på hænderne dernede, man gør faktisk det, vi beder vores soldater om at gøre, nemlig at sørge for at gribe ind, hvis man ser nogle overtrædelser.

Så derfor kan jeg bare sige, at uanset hvad hr. Rune Lund måtte mene, arbejder vi rent faktisk for, at de standarder bliver taget alvorligt rundt omkring i verden, hvad enten det er i Irak eller Afghanistan eller andre steder.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der foreløbig to korte bemærkninger til forsvarsministeren, først fra hr. Rune Lund.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Både forsvarsministeren og jeg ved, at et irakisk fængsel eller et afghansk fængsel ikke nødvendigvis er et særlig rart sted at være. Der kan ske meget med de mennesker, som kommer bag lås og slå i sådanne fængsler. Og hvis det er sådan, at det er Danmark selv, der laver den fysiske pågribelse af nogle fanger, er det os, der har ansvaret for dem; så er det os, som skal holde øje med, hvad der sker med dem, og om de bliver udsat for tortur og mishandling.

Hvis det er sådan, at der er en dansk planlagt, dansk ledet operation eller i øvrigt en fælles militær operation, hvor Danmark er med, og der er nogle andre med, som laver den fysiske pågribelse, så vupti, så har vi ikke noget ansvar for dem; så skal vi ikke holde øje med, hvad der sker med dem, og det er et problem. Og jeg sy-

nes, at forsvarsministeren skal forholde sig til, at det her forslag prøver at adressere det problem.

Så vil jeg gerne spørge for fjerde gang, og nu vil jeg gerne have et svar, et ja eller et nej – det kan ikke være så svært: Er det her forslag *juridisk* uforeneligt med de internationale regler på området?

(Kort bemærkning).

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Hr. Rune Lunds spørgsmål er kun af teoretisk karakter. Det er praktisk umuligt at gennemføre i den virkelige verden.

Så vil jeg gerne igen sige, og nu skal jeg så læse op, så det bliver rigtigt, for jeg kan høre, at hr. Rune Lund er meget godt inde i folkeretten:

Det følger direkte af folkeretten, at Danmark er ansvarlig for de personer, som er i vores varetægt, men ikke for personer, der ikke er eller aldrig har været i dansk varetægt. Vi har ikke et folkeretligt ansvar for personer, som andre lande tilbageholder.

Nu kan hr. Rune Lund jo finde et lille konkret eksempel fra Irak, men jeg er nødt til at sige, at for mig som minister vil problemstillingen jo være: Hvad med alle de 12 FN-operationer, vi er ude i? Er den ene mand, der sidder derude, ansvarlig for alt, hvad de 35 andre lande gør i den FN-operation? Skal jeg sende brev ud? Hvordan skal jeg få garantier? Er det udenrigsministeren, statsministeren i det pågældende land, der skal skrive under, eller hvem er det? Hvornår er man tilfreds med de garantier, man får? Er det ikke nok, at de lande, vi opererer med, har tilsluttet sig Genèvekonventionen, og at man griber ind, hvis der så er nogle, der overtræder Genèvekonventionen? Der er faktisk soldater, der straffes for det, f.eks. fik soldater 100 års fængsel her forleden i USA, fordi de havde overtrådt Genèvekonventionen.

KL 18.30

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg synes, at de her regler skal gælde for alle militære operationer, som danske soldater er med i; det er det, der fremgår af beslutningsforslaget. Vi kan så være uenige om, hvorvidt det er praktisk gennemførligt. Det mener jeg det er.

Nu prøver jeg så for femte gang at få et svar fra forsvarsministeren: Er det her forslag *juridisk* uforeneligt med de internationale regler på området? Jeg siger til forsvarsministeren: Kom